

Pääministeri Juha Sipilä
Valtioneuvoston kanslia
PL 23, 00023 Valtioneuvosto

Asia: Saamelaiskulttuurin asema Metsähallituksen uudelleenorganisointia koskevassa lainsäädännössä

Viite: HE 132/2015 vp

Saamelaiskäräjät, allekirjoittaneet saamelaisjärjestöt ja saamelaisten kotiseutualueen paliskunnat vetoavat Teihin arvoisa pääministeri, että Suomen hallitus edistää saamelaiskulttuurin suojaa sekä turvaa saamelaiskulttuurin harjoittamisedellytykset antamalla eduskunnalle Hallituksen esityksen metsähallituslain muuttamiseksi tältä osin. Saamelaiskulttuurin harjoittamisedellytysten turvaamiseksi on välttämätöntä sisällyttää saamelaisten kotiseutualuetta koskevaa suunnittelua ja saamelaiskulttuurin heikentämiskieltoa koskevat säännökset metsähallitusta koskevaan lainsäädäntöön. Samoin on välttämätöntä, että Te hallituksessa huolehditte siitä, että Metsähallituksen uudelleen organisoinnissa saamelaisten kotiseutualueen valtion hallinnoimiin alueisiin ei mahdollisteta kohdistettavan nykyistä suurempia tuottovaatimuksia. Saamelaisten kotiseutualueen valtion hallinnoimat alueet tulee siirtää kokonaisuudessaan julkisten hallintotehtävien taseeseen näihin alueisiin kohdistuvien yhteiskunnallisten velvoitteiden toteutumisen turvaamiseksi.

Tällä tavalla toimien Suomen valtio kunnioittaisi saamelaisten asemaa alkuperäiskansana ja osoittaisi kantavansa edelleen huolta saamelaiskulttuurin harjoittamisedellytysten turvaamisesta. Tällainen ratkaisu olisi linjassa Suomen viimeaikaisen lainsäädäntökehityksen kanssa saamelaiskulttuurin heikentämiskielton osalta erityislainsäädännössä (kaivoslaki, ympäristönsuojelulaki ja vesilaki).

Useat kansainväliset ihmisoikeuselimet ovat viime vuosina osoittaneet huolensa siitä, että saamelaisilta puuttuu osallistumis- ja päätöksentekovalta asioissa, joilla on perustavanlaatuaista merkitystä heidän kulttuurilleen ja elämäntavalleen. Muun muassa YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova ihmisoikeuskomitea on suositellut, että Suomen tulisi lisätä ponnisteluja lainsäädäntömuutosten tekemiseksi saamelaisten oikeuksien täysimittaiseksi takaamiseksi heidän perinteisillä alueillaan varmistamalla, että saamelaisyhteisöjen oikeutta vapaaseen, ennalta tapahtuvaan ja informoituun osallistumiseen heitä koskeviin poliittisiin prosesseihin ja kehittämishankkeisiin noudatetaan ⁱ. Samansuuntaisia suosituksia ovat tehneet myös kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova rotusyrjinnän poistamista käsittelevä komitea ⁱⁱ, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien komitea ⁱⁱⁱ ja YK:n erityisraportoijat ^{iv}.

Saamelaisten kotiseutualueesta 90 % on Metsähallituksen hallinnoimia maa- ja vesialueita. On selvää, että metsähallituslaki on saamelaisille erittäin tärkeä laki, sillä saamelaiskulttuurin perusta on luonnonkäytössä ja luonnosta saatavissa resursseissa. Suomelle olisi ensiarvoisen tärkeää turvata Euroopan ainoan alkuperäiskansan kulttuurin elinmahdollisuudet lainsäädäntönsä kautta. Saamelaiskulttuurin elinmahdollisuudet on turvattava nyt ja tänään, eikä niiden turvaamista tule siirtää hamaan tulevaisuuteen mahdolliseen ja tuloksiltaan epävarmaan ILO:n alkuperäiskansasopimuksen n:o 169 ratifiointimenettelyyn.

Arvoisa pääministeri,

allekirjoittaneet vetoavat, että Te osoitatte Suomen edelleen olevan ihmisoikeusvaltio edistämällä ihmisoikeuksien toteutumista Suomessa osana kansainvälistä yhteisöä ja sisällytätte saamelaiskulttuurin suojaan liittyvät säännökset Metsähallitusta koskevaan lainsäädäntöön sekä varmistatte, että saamelaisten kotiseutualueen valtion hallinnoimat alueet eivät joudu voimakkaamman taloudellisen hyödyntämisen kohteeksi.

Ivalossa 19. päivänä maaliskuuta 2016 muiden allekirjoittajien puolesta

Tiina Sanila-Aikio
puheenjohtaja
Saamelaiskäräjät

Áile Javo
puheenjohtaja
Saamelaisneuvosto

Jouni Lukkari
puheenjohtaja
Saamelaisneuvoston Suomen jaosto

Mirka Kelahaara
puheenjohtaja
Rovaniemen saamelaisyhdistys MII ry

Pentti Pieski
puheenjohtaja
City-Sámit ry

Ristenrauna Magga
puheenjohtaja
Suomen Saamelaisten Keskusjärjestö ry

Pekka Aikio
puheenjohtaja
SámiSoster ry

Per-Oula Juuso
puheenjohtaja
Suomen Porosaamelaiset ry

Tuula Tuisku
puheenjohtaja
Oulu Sámit ry

Ida-Maria Helander
puheenjohtaja
Suomen Saamelaisnuoret ry

Petra-Biret Magga-Vars
puheenjohtaja
Sámi Duodji ry

Samuli Näkkälä
puheenjohtaja
Johti Sápmelaččat ry

Pauliina Feodoroff
puheenjohtaja
Saa'mi Nue'tt ry

Maria Sofia Aikio
puheenjohtaja
Sámi Siida ry

Jarmo Haataja
poroisäntä
Hammastunturin paliskunta

Harri Hirvasvuopio
poroisäntä
Lapin paliskunta

Osmo Seurujärvi
poroisäntä
Muddusjärven paliskunta

Ari Kustula
poroisäntä
Ivalon paliskunta

Tapio Kiviniemi
poroisäntä
Näätämön paliskunta

Hannu Ranta
poroisäntä
Näkkälän paliskunta

Nils-Heikki Näkkäläjärvi
poroisäntä
Sallivaaran paliskunta

Vesa Länsman
poroisäntä
Kaldoaivin paliskunta

Tarmo Ljetoff
poroisäntä
Muotkatunturin paliskunta

Petri Hänninen
poroisäntä
Paatsjoen paliskunta

Tuomas Semenoff
poroisäntä
Vätsärin paliskunta

Ari-Heikki Aikio
poroisäntä
Paistunturin paliskunta

Tuomas I. Palojärvi
poroisäntä
Käsivarren paliskunta

ⁱ Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (mm. CCPR/C/FIN/CO/6):
<http://www.formin.fi/public/default.aspx?contentid=67713&nodeid=31460&contentlan=1&culture=fi-FI>

ⁱⁱ Kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskeva kansainvälinen yleissopimus (mm. CERD/C/FIN/CO/20–22):
<http://www.formin.fi/public/default.aspx?contentid=67849&nodeid=31460&contentlan=1&culture=fi-FI>

ⁱⁱⁱ Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (mm. E/C.12/FIN/CO/5, E/C.12/FIN/CO/6):
<http://www.formin.fi/public/default.aspx?contentid=67747&nodeid=31460&contentlan=1&culture=fi-FI>

^{iv} Alkuperäiskansojen oikeuksien erityisraporttoija Victoria Tauli-Corpuz 17.12.2015, ”Finland / Indigenous peoples: New bill threatens Sami’s rights to their traditional lands and livelihood”:
<http://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=16897&LangID=E>